

Til Kunnskapsdepartementet
postmottak@kd.dep.no

Deres referanse:

Vår dato:
29.01.2014

Vår referanse:
SPS1314-02

Vår saksbehandler:
Simon Skjerven
simon@elev.no

Høringssvar: Forslag til endringer i opplæringsloven og privatskoleloven – Leksehjelp, frukt og grønnsaker i skolen og opplæring for ungdom over opplæringspliktig alder

Elevorganisasjonen vil med dette avgi sitt høringssvar på høringen om leksehjelp, frukt og grønnsaker i skolen og opplæring for ungdom over opplæringspliktig alder.

Høringssvaret avgis på grunnlag av Elevorganisasjonens politiske måldokument, vedtatt av organisasjonens landsmøte, Elevtinget, i Mars 2013.

Generelle merknader

Høringen omfatter flere deler av opplæringen. Departementet foreslår å endre bestemmelsen om hvilke(t) trinn på grunnskolen leksehjelp skal gis, å innføre rett til opplæring for ungdom over opplæringspliktig alder som er under 18 år og søker oppholdstillatelse i landet, og å oppheve plikten skoleiere har til å tilby elevene gratis frukt og grønnsaker.

Elevorganisasjonen har følgende generelle merknader:

- Leksehjelp fører til økt læringsutbytte for enkelte. Alle må ha tilgang til et godt tilbud med kompetente leksehjelpere, så lenge lekser har en betydelig plass i norsk skole, uavhengig av årstrinn.
- For å sikre lik rett til utdanning er det svært positivt om også ungdom over opplæringspliktig alder får rett til både grunnskoleopplæring og videregående opplæring. Uavhengig av alder skal alle få muligheten til å fullføre en god utdanning.
- Det vil være svært negativt å oppheve plikten til å gi elevene gratis frukt og grønnsaker. God næring er essensielt for å oppnå god læring. Tilbudet bør heller utvides til å på sikt inkludere et daglig varmt måltid for alle elever.

Elevorganisasjonen stiller seg derfor positiv til innføring av rett til opplæring for ungdom over opplæringspliktig alder, og mener at denne retten burde gjelde alle uten hensyn til alder. Vi stiller oss negativt til fjering av frukt og grønnsaker i skolen. Når det gjelder endringene i leksehjelpordningen ønsker vi at det skal være et tilbud som blir gitt til alle elever, uavhengig av alder, årstrinn og faglig nivå. Både i grunnskolen og i videregående opplæring har leksehjelp en stor verdi og gir økt læringsutbytte for elevene, derfor er ordningen veldig viktig så lenge lekser har en betydelig rolle i norsk skole.

Leksehjelp

Ordningen med leksehjelp har vært obligatorisk for skoleeierne siden plikten ble innført med virkning fra august 2010. Flere kommuner hadde allerede et tilsvarende tilbud om leksehjelp.

Dagens ordning pålegger skoleeierne å tilby leksehjelp til alle elever på 1. til 4. årstrinn, med et samlet omfang på åtte uketimer. Departementets forslag innebærer at ordningen skal gjelde hele grunnskolen, med et fortsatt samlet omfang på åtte uketimer. Skoleeierne skal stå fritt til å fordele disse timene på de ulike årstrinnene, som vil si at man kan tilby leksehjelp på øvrige årstrinn uten at det krever flere ressurser.

Leksehjelp er en utelukkende positiv ordning. Lekser er fortsatt en betydelig del av norsk skole, og blir i mange tilfeller brukt på en måte som ikke fremmer læring, men heller blir til et frustrasjonsmoment for elevene. For at lekser skal fungere godt må det ikke brukes til å lære nytt stoff, men til nødvendig repetisjon og øvelser, og det må følges opp av en faglærer. Ordningen med leksehjelp er derfor et godt steg for å sikre at flere får et økt læringsutbytte av leksene.

Forslaget til departementet betyr at skolene står friere til å spisse inn tilbudet mot de årstrinnene som har mest behov for det, som for eksempel 8. til 10. årstrinn, noe som er veldig bra og nødvendig for å sikre alle elevene et best mulig læringsutbytte av lekseordningen.

Elevorganisasjonen stiller seg derfor positive til endringene i ordningen med leksehjelp, men vil presisere at det er veldig viktig at alle elever får muligheten til å benytte seg av leksehjelp, uansett årstrinn. Det er også viktig at elevene har tilgang på veiledning fra kvalifiserte og kompetente faglærere i alle fag.

Opplæring for ungdom over opplæringspliktig alder

Lik rett til utdanning for alle er en av grunnpillarene i det norske velferdssamfunnet. Det er en rett som må gjelde alle, uansett alder, og også ungdom som søker oppholdstillatelse.

Departementet foreslår å innføre rett til grunnopplæring for ungdom over opplæringspliktig alder og under 18 år. Det er veldig positivt å innføre en slik rett.

Frukt og grønnsaker i skolen

Departementet foreslår å oppheve plikten kommuner og private skoler med rett til statstilskudd i dag har til å gi elevene gratis frukt og grønnsaker. Ordningen med frukt og grønnsaker til elevene ved ungdomskoler og kombinerte barne- og ungdomskoler ble innført fra august 2008, men departementet ønsker nå å oppheve denne plikten for å prioritere midler på andre skoletiltak.

Mat i skolen er noe som gir et stort læringsutbytte for den enkelte elev. Man er avhengig av god næring for å kunne yte sitt beste og konsentrere seg i skolearbeidet. Skolefrukt fremmer også et sunnere kosthold, noe vi vet er viktig for elevene.

Departementet skriver at ordningen nå skal bli valgfri for skolene, men at rammetilskuddet kuttes. Det er lite trolig at skoler med en allerede presset økonomi vil ha mulighet til å fortsette et slikt tilbud uten støtte fra statlig hold.

Elevorganisasjonen mener at dette er feil retning å gå. For å skape en god skole hvor hver enkelt elev opplever mestring, motivasjon og læring, er det nødvendig med tilgang på god næring i form av sunn mat som frukt og grønnsaker. På sikt burde skolen tilby et daglig varmt måltid slik at alle elever får i seg den næringen som er nødvendig.

Vi er veldig positive til å bruke mer penger på tiltak som for eksempel etter- og videreutdanning av lærere, men mener at dette ikke nødvendigvis må gå på bekostning av andre mindre, men fortsatt viktige, tiltak for å gi elevene en bedre opplevelse av skolen.

Med vennlig hilsen

Liv Holm Heide
Leder

Simon Skjerven
Sentralstyremedlem